

Î N C H E I E R E

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul OOO „Бэст Фрукт”, avocatul Ghenadie Bortă,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OOO „Бэст Фрукт” împotriva Societății Comerciale „TRANSREX” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Societatea Comercială „DIACONU-LUX” Societate cu Răspundere Limitată, Alexandru Lavric, Tatiana Struc cu privire la încasarea despăgubirilor, taxelor vamale, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016

c o n s t a t ă :

La 24 martie 2014 reprezentantul reclamantei OOO „Бэст-Фрукт”, avocatul Ghenadie Bortă, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale „TRANSREX” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Societatea Comercială „DIACONU-LUX” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a menționat că, conform carnetului TIR VX73902000 și scrisorii de trăsură CMR nr.0115766 din 08 ianuarie 2014, căraușul SC „TRANSREX” SRL a transportat în Rusia, destinatarului OOO „Бэст-Фрукт”, mere în stare proaspătă valoarea căroră constituie 1971 dolari SUA, fapt confirmat prin invoice-ul nr.1 din 08 ianuarie 2014.

Relevă că, OOO „Бэст-Фрукт” a achitat taxele vamale aferente importului în sumă de 44854,76 РУБ (ruble rusești), fapt confirmat prin declarația de import nr.10108070/130114/0000103, însă din motive necunoscute marfa nu a ajuns la destinatar. Astfel, SC „TRANSEX” SRL urmează să restituie și taxele vamale achitate de importatorul OOO „Бэст-Фрукт”.

Solicită admiterea acțiunii; încasarea din contul SC „TRANSREX” SRL în folosul OOO „Бэст-Фрукт” despăgubirii pentru marfa pierdută în sumă de 1971 dolari sau echivalentului în lei moldovenești, conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la momentul executării hotărârii; încasarea din contul SC „TRANSREX” SRL în folosul OOO „Бэст-Фрукт” taxelor vamale în sumă de 49854,76 РУБ (ruble

rusești) sau echivalentului în lei moldovenești, conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la momentul executării hotărârii; încasarea din contul SC „TRANSREX” SRL în folosul OOO „Бэст-Фрукт” taxa de stat în sumă de 1330,80 de lei; încasarea din contul SC „TRANSREX” SRL în folosul OOO „Бэст-Фрукт” cheltuielilor de asistenta juridică în sumă de 5000 lei.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 16 decembrie 2015, în sensul majorării cuantumului pretențiilor, solicită suplimentar încasarea din contul SC „TRANSREX” SRL în folosul OOO „Бэст-Фрукт” dobânzii de întârziere în sumă de 751,50 dolari SUA și 19010,35 RUB (ruble rusești) sau echivalentului în lei moldovenești, conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la momentul executării hotărârii, și a taxei de stat achitate suplimentar în sumă de 700 lei (f.d. 126).

Prin încheierea protocolară a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, din 27 ianuarie 2015 s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului Alexandru Lavric (f.d. 64 verso).

Prin încheierea protocolară a Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, din 19 martie 2015 s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Tatiana Struc (f.d. 79).

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, din 15 iunie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de OOO „Бэст Фрукт” împotriva SC „TRANSREX” SRL, intervenienți accesorii SC „DIACONU-LUX” SRL, Alexandru Lavric, Tatiana Struc cu privire la încasarea despăgubirilor, taxelor vamale, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 153, 160-162).

În susținerea soluției adoptate prima instanță a reținut că OOO „Бэст Фрукт” nu este reclamantul corespunzător, deoarece proprietarul mărfii este SC „DIACONU-LUX” SRL, și anume SC „DIACONU-LUX” SRL a încheiat contract de transport cu SC „TRANSREX” SRL, în baza căruia părțile sunt responsabile una față de alta.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat de reprezentantul OOO „Бэст Фрукт, avocatul Ghenadie Bortă, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău, din 15 iunie 2016 (f.d. 202).

În susținerea poziției soluției emise, instanța de apel a constatat că potrivit contractului nr. BF52 din 07 noiembrie 2013 de vânzare-cumpărare a producției agricole în asortiment, încheiat între SC „DIACONU-LUX” SRL în calitate de vânzător și OOO „Бэст-Фрукт” în calitate de cumpărător, cumpărătorul achită fiecare partidă de marfă prin transfer bancar în dolari SUA pe contul vânzătorului, iar achitarea se efectuează în termen de 30 de zile calendaristice din momentul devămării mărfii pe teritoriul Federației Ruse.

Astfel, deși reclamantul OOO „Бэст-Фрукт” pretinde de la transportator încasarea valorii mărfii care nu a ajuns la destinație, nu a probat achitarea mărfii de 21 de tone de mere, deoarece ordinul de plată datat cu 05 noiembrie 2014, potrivit căruia OOO „Бэст-Фрукт” a transferat pe contul SC „DIACONU-LUX” SRL suma de 31969,42 dolari SUA nu poate servi ca probă de achitare a partidei de 21 tone de mere transportate pe data de 08 ianuarie 2014, pentru că pune la îndoială faptul achitării mărfii, or reclamantul, care susține că marfa procurată nu a ajuns la destinatar, efectuează achitarea peste circa 8 luni după adresarea în instanța de judecată. Mai mult decât atât, din ordinul de plată rezultă că plata a fost pentru altă marfă, și anume pentru struguri „for grapes”.

La 22 februarie 2017 reprezentantul OOO „Бэст-Фрукт”, avocatul Ghenadie Bortă, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie

2016 solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea, încasată din contul SC „TRANSREX” SRL în beneficiul OOO „Бэст-Фрукт” suma de 1971 dolari SUA cu titlu de despăgubire pentru marfa nelivrată, suma de 49854,76 ruble rusești cu titlu de taxe vamale achitate, suma de 751,50 dolari SUA și suma de 19010,35 ruble rusești cu titlu de dobândă de întârziere, conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la momentul executării hotărârii, suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și cheltuielile judiciare compuse din taxa de stat achitată în prima instanță și instanța de apel (f.d. 214-217).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele faptice ce țin de fondul cauzei și a invocat că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia aplicată și a interpretat eronat legea.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2016 (f.d. 202) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 34679 din 19 decembrie 2016 (f.d. 210), iar cererea de recurs a fost depusă la 22 februarie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d.214), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Argumentele invocate în recurs precum că instanțele inferioare au aplicat eronat legea nu pot fi acceptate, or, potrivit art. 1002 alin. (2) din Codul civil, dacă s-a constatat pierderea încărcăturii sau dacă încărcătura nu a ajuns în termenul prevăzut la art.1010, destinatarul poate valorifica în nume propriu împotriva căraușului drepturile ce decurg din contractul de transport.

Completul taxează că în sensul normei legale precitate destinatarul din propriul nume este în drept să-și valorifice împotriva căraușului dreptul ce decurge din contractul de transport doar dacă pe parcursul transportării a avut loc pierderea încărcăturii sau dacă încărcătura nu a ajuns la destinație în termenul prevăzut la art.1010, fapt care a fost respectiv constatat.

La caz, este relevant faptul că atât ООО „Бэст-Фрукт” cât și SC „DIACONU-LUX” SRL sunt brokeri vamali, iar potrivit art. 162 alin. (1) din Codul vamal în coroborare cu pct. 2 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea brokerului vamal și a specialistului în domeniul vămuirii nr. 1290 din 09 decembrie 2005, Brokerul vamal este persoana juridică, înregistrată în conformitate cu legislația Republicii Moldova, care deține autorizație pentru activitate de broker vamal, eliberată de Serviciul Vamal, și care efectuează, în numele și pentru terțe persoane, declararea mărfurilor, prezentarea lor pentru vămuire, garantarea achitării și achitarea drepturilor de import/export convenite, precum și alte operațiuni de mediere în domeniul vamal.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că criticile aduse de reprezentantul recurentei, însoțite de expunerea circumstanțelor factice ale pricinii, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă asupra reaprecierii probelor și circumstanțelor cauzei.

La caz, este relevant faptul că recursul nu provoacă rejudecarea fondului pricinii, având un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt. Rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În altă ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, sânt similare argumentelor invocate în cererea de apel și cererea de apel suplimentară care au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art.130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs. Această circumstanță evidențiază caracterul declarativ al recursului, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

Astfel, instanța de recurs notează că, reprezentantul recurenteii nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de reprezentantul recurenteii în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțele de drept ale pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul OOO „Бэст Фрукт”, avocatul Ghenadie Bortă, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul OOO „Бэст Фрукт”, avocatul Ghenadie Bortă, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță